

Fra: Orø Lokalforum kontakt@oroelokalforum.dk
Emne: Indsigelse/Klage over Grundvandsteamets beslutning om engangserstatning
Dato: 1. juni 2025 kl. 09.23
Til: Karen Thestrup Clausen kathc@holb.dk, Charlotte Nielsen charn@holb.dk, Emil Erichsen emile@holb.dk, Erik Kjærgaard Andersen eka@holb.dk, borgmester@holb.dk
Cc: Kåre Hendriksen kaarehendriksen@gmail.com, Simon Drost simon@northhip.com

OL

Kære Christina, Charlotte, Karen, Emil og Erik

Opfølgning og opbakning til arbejdsgruppen for klimatilpasning på Orøs henvendelse af den 29. maj 2025 "*Erstatningskrav til Orø vandværk der kolliderer med den grønne trepart*". Arbejdsgruppens foreslåede strategi om at udskyde påbuddets ikrafttræden, indtil afklaring fra den grønne trepart, mener vi er fornuftig og essentiel.

Orø Lokalforum indsender hermed en Indsigelse/Klage over Holbæk Kommunes grundvandsteams beslutning om omfang af påbud og erstatning til HIN AGRO ApS / Hans Ingeman Nielsen.

Indsigelse/Klage:

Orø Lokalforum klager over Grundvandsteamets beslutning vedrørende påbud til Hans Ingeman Nielsen om forbud mod brug af visse pesticider på 7,4 ha af matrikel a4 Bybjerg, By. Samt krav om at Bybjerg Vandværk skal betale en engangserstatning på 675.664 kr.

Begrundelse:

- Risikoen for dobbeltkompensation til Hans Ingeman Nielsen.
- Den potentielt unødige økonomiske byrde for vandværkets forbrugere.
- Mangel på helhedssyn i lyset af den grønne treparts forventede handlinger og den kendte nitratproblematik.
- Vanskelighederne ved kontrol og håndhævelse af det specifikke pesticidpåbud.
- Ønsket om en koordineret og effektiv grundvandsbeskyttelse.

Den grønne trepart er netop designet til at håndtere landbrugsjordens miljøpåvirkning på en samlet og koordineret måde, herunder kompensation for udtagelse af drift eller ændret praksis. Grundvandsteamet påbud er ikke koordineret med treparten.

Bedste Tilgængelige Teknik" (BAT) og Samfundsøkonomisk Effektivitet

Det er vores holdning at den nuværende tilgang ikke er samfundsøkonomisk effektiv eller bygger på den bedste tilgængelige viden og planlægning. Hvorfor udbetale en stor erstatning nu, når en mere omfattende løsning med en sandsynligvis mere hensigtsmæssig kompensation er lige om hjørnet?

Præcedens

Denne sag kan potentielt skabe en uheldig og meget dyr præcedens for kommunen og dens borgere, hvis dobbeltkompensation ender med at blive en realitet. Dette kan have bredere implikationer for fremtidige grundvandsbeskyttelsessager.

Den nuværende situation er en klassisk illustration af behovet for en mere integreret, koordineret og fremadskuende tilgang til miljøregulering, især når flere lovgivningsområder og afdelinger overlapper hinanden.

Det er Orø Lokalforums holdning at vores arbejdsgruppe for klimatilpasning på Orøs argument om at udskyde erstatningen og revurdere påbuddets omfang, er stærkt og bør sættes i værk. Den nuværende tilgang fra Holbæk Kommunes side virker unødigt forhastet og potentielt omkostningstung for de lokale vandværkers forbrugere, især i lyset af de forestående landspolitiske ændringer.

Her er Orø Lokalforum bestyrelses opsummering og overvejelser baseret på arbejdsgruppens indsigelser:

- **Varslet Påbud:** Holbæk Kommune har den 16. maj 2025 varslet et påbud til Hans Ingeman Nielsen om forbud mod brug af visse pesticider på 7,4 ha af matrikel a4 Bybjerg, By. Formålet er at beskytte Bybjerg Vandværks borer.
- **Arealforhold:** Den samlede matrikel er 25,8 ha, hvoraf ca. 16 ha er reelt markstykke. De 7,4 ha udgør knap halvdelen af markarealet.
- **Kompensation:** Bybjerg Vandværk skal betale en engangserstatning på 675.664 kr., hvilket er omkring 60% af markedsværdien for de 7,4 ha, selvom de stadig kan dyrkes uden de specifikke pesticider.
- **Marskmark og Grøn Trepert:** Markstykket er en marskmark, som med stor sandsynlighed vil blive udtaget af drift eller påbudt en væsentlig reduktion i gødningsforbruget under den grønne trepart. Dette forventes at ske i 2027 eller kort derefter.
- **Risiko for Dobbeltkompensation:** Der er mulighed for, at Hans Ingeman Nielsen potentielt kan modtage kompensation mere end én gang for de samme 7,4 ha: først fra Bybjerg Vandværk for pesticidforbuddet, og derefter fra staten (via den grønne trepart) for udtagelse af drift/gødningsreduktion.
- **Kun pesticider, ikke gødning:** Det varslede påbud omfatter kun pesticider, selvom Orøs grundvand er meget sårbart over for nitratnedsivning, og Bybjergs vandopland i grundvandsteamets egen handleplan anbefales reguleret for nitrat.
- **Mening og Omkostninger:** Påbuddet men ikke erstatningen giver samlet set ikke stor mening på nuværende tidspunkt og påfører Bybjerg Vandværks 460 forbrugere en potentiel unødig omkostning.
- **Anbefaling:** Det anbefales at udskyde erstatningen, indtil det er afklaret, om markstykket bliver omfattet af den grønne trepart.
- **Lignende påbud:** Der er varslet et tilsvarende påbud ved Børrehovede Vandværk over for samme person.

Situation peger på flere alvorlige problemer/konflikter samt en ukoordineret sagsbehandling fra Holbæk Kommune Grundvandsteam:

- **Mangel på Helhedssyn:** Holbæk Kommune Grundvandsteamets handlinger virker ukoordinerede med den bredere nationale politik (den grønne trepart),

resten af den kommunale administration og den kendte sårbarhed over for nitrat på Orø. At prioritere et pesticidforbud, der kun dækker en del af truslen (ikke nitrat) og på et areal der sandsynligvis alligevel vil blive reguleret, virker ineffektivt.

- **Økonomisk Ineffektivitet:** Den store erstatning, som Bybjerg Vandværk pålægges, risikerer at være en spildt udgift, hvis markstykket snart kompenseres igen via den grønne trepart. Erstatningen er en betydelig byrde for vandværkets forbrugere.
- **Risiko for Dobbeltkompensation:** Dette er et centralt og problematisk punkt. Hvis Hans Ingeman Nielsen modtager fuld kompensation fra vandværket og derefter yderligere kompensation fra staten for det samme areal, er der tale om en urimelig økonomisk gevinst på bekostning af offentlige/forbrugernes midler. Princippet om "ingen dobbeltkompensation" er normalt gældende i dansk erstatningsret.
- **Kontrol og Håndhævelse:** Vanskeligheden ved at kontrollere overholdelsen af pesticidforbuddet på det udtagne område, på grund af dets beliggenhed, rejser yderligere spørgsmål om effekten af påbuddet og erstatning.
- **Prioritering af Miljøbeskyttelse:** Selvom pesticider er vigtige at adressere, tyder situationen på, at den mest presserende trussel (nitrat) ikke tackles med samme umiddelbarhed, på trods af kendt sårbarhed.

Med venlig hilsen

Orø Lokalforum

Simon Drost

Formand

Mobil: 24 20 56 73

E-mail: kontakt@oroelokalforum.dk

Web: www.oroelokalforum.dk

Facebook: www.facebook.com/lokalforumoroe
